

DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 213. szám
1990. augusztus 26., vasárnap

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

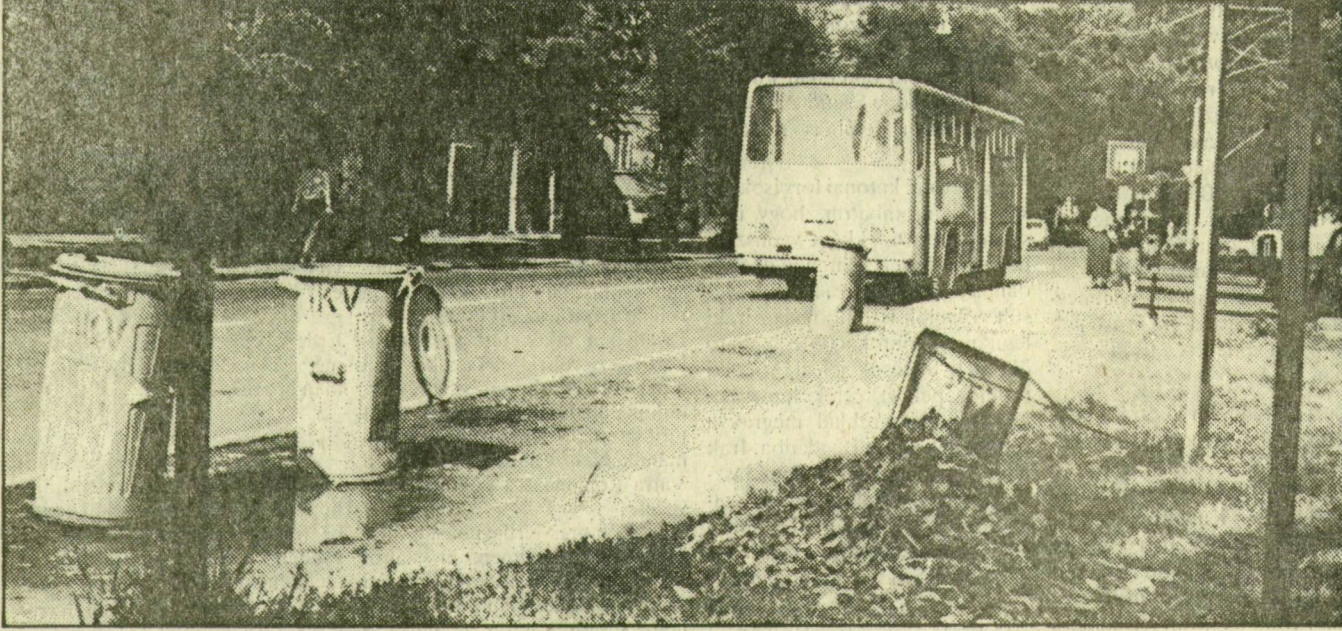
Havi előfizetési díj: 101 + 20 forint
Ára 5,30 forint

CSONGRÁD MEGYEI VENDÉGLÁTÓ VÁLLALAT

FESTIVAL

tel: 21-924

Kajak-kenu vb, Poznan

De jó, hogy kimehettek
a szegediek is!

Petrovics Béla
két bronzérem

Kajner Gyula
egy bronzérem

Szabó II. Gábor
egy bronzérem

Még szerencse, hogy szegedi férfi kajakosok is indultak a 23. kajak-kenu világbajnokságon, ugyanis az ötszáz és az ezer méteres távokon megmentették a magyarok becsületét. Sajnos elmúlt évi világbajnokunk Gyulai Zsolt leégett, hiszen 500-on ötödik, 1000 méteren pedig nyolcadik lett. Mondom szerencse, hogy Petrovics Kálmán, Szabó II. Gábor és Kajner Gyula kvalifikálta magát a poznanai vb-re, ugyanis döntő szerepük volt a magyar kajakos érme megszerzésében. Petrovics és Kajner a K-4-es egységben Csipessel és Ábrahámmal kiegészülve bronzérmes lett ötszázon. Ugyancsak harmadik helyet szerzett a Szabó II., Petrovics duó ezer méteren, s ha kicsit nagyobb szerencséje van a Fidel, Szabó II. ötszáz-as párosnak, akkor még ez az egység is felállhatott volna a dobogóra, de 45 századmásodperccel lemaradva negyedik lett.

Persze azért még akadt magyar érme: ezüstérmes nyert ötszázon Dónusz Éva, Mészáros Erika, a kenu négyes Hoffmann Ervin, Szabó Attila, Bohács Zsolt, Leikep Gusztáv, valamint a női kajak négyes Kőbán Rita, Dónusz Éva, Mészáros Erika, és Huber Henrietta összeállításban. Ezer méteren pedig második helyen ért célba Zala György a kenusok vetélkedésén.

A koronát a magyar csapat szombati szereplésére az olimpiabajnok K-4-es egység Gyulai Zsolt, Csipes Ferenc, Fidel László, Ábrahám Attila összeállításban tette fel, fél hajóhossz előnnyel verte a mezőnyt, s lett világbajnok!

Egyébként a nap krónikájához tartozik, a szovjetek félelmetes rövid távú teljesítménye: mind a hat férfi 500-as számot megnyerték...

(gát)

Göngyölegben, törmelékekben, kukabűzben

Ha szóba kerül, hogy a város arculata árul el legtöbbet a lakóiról, hajlamosak vagyunk kivételes helyzetünkre hivatkozni. A határ közelségét, a bevásárlóturizmust említjük, s a városban parkoló balkáni, kelet-közép-európai gépkocsikra mutatunk: mint minden látható bajunk forrására.

A városunkba tévedt nyugat-európai (és máshonnan jött, valódi) turisták azonban nem értik mentegetésünket. Ők ugyanis rendületlenül hisznek abban, a rend őreinek az a feladatuk, hogy rendet teremtsenek, hogy a jogállamban nemcsak az állampolgári jogok megadására, de a kötelezettségek betartására is ügyeljenek. Természetesen veszik továbbá azt is, hogy a KRESZ szabályai ellen vétők éppúgy felelősségre vonhatók, mint a munkájukat rosszul végző hivatalok vezetői, vagy a szemetelő állampolgárok, az építési törmelékkel el nem takarító vállalkozók.

Nem tudhatják, hogy nálunk más a helyzet; s ezt magyarázzuk a „diktatúrától a demokráciába való átmenet”, illetve a „minden kezdet nehéz” szólaival. Nem tudhatják továbbá, hogy borzasztóan tanulékonyak mutatkozunk; gyorsan elsajátítjuk déli szomszédaink jellemző parkolási szokásait, s megtanultuk azt is, miként kell szemetet hunyni a mindezzel fellelhető szemét és kosz fölött.

Ezek az értetlenkedők (nevükön nevezve: nyugat-európai turisták) most a szezon után majd mind kisebb számban jönnek felénk, s azon sem csodálkoznék, ha jövőre egyáltalán nem találnák érdekesnek a várost arra, hogy itt megálljanak.

Tegnap fotós kollégámmal jártuk a várost. A Centrum Áruház környéki új

favédő korlátokon kívül más igazán dicsérni valót, szemnek szépet nem találtunk. Az áruház mögött viszont elkecsesítette a helyzet; elkezdett, majd félbehagyott építkezés, házhely előbb parkolónak, majd személerakónak kinevezve, összevissza várakozó s köztük lavírozó, rakodó gépkocsik és teherautók!

A Cserepes sori árusok szemmel láthatólag a körütra költöztek. Oriási a földordulás. A Nagyaruház előtt, a Dugonics tereen hasonló a helyzet, mi sem természetesebb, mint hogy ilyen körülmények között valóságos zsebes bandák uralják a terepet.

Megtelt kukák, bűz; betört telefonfülkék megrongált készülékekkel; papírdobozok, építkezési hulladékok. Egyelőre ezek a város felvirágzásának egyedüli, „látványos” jelei.

Az árral szemben csupán egyetlen embert láttam. Az elmúlt vasárnap délutáni sétám során megviselt ruházatú, korosabb hölgygel találkoztam, akit mindenki csodálkozva, értetlenül nézett. A Centrum Áruház előtt elszórt papírfecniket gyűjtögette — pusztá kézzel.

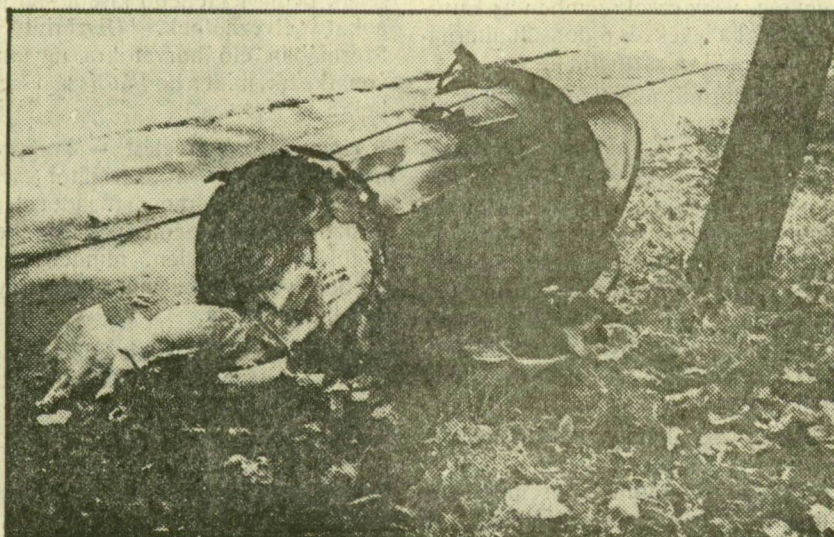
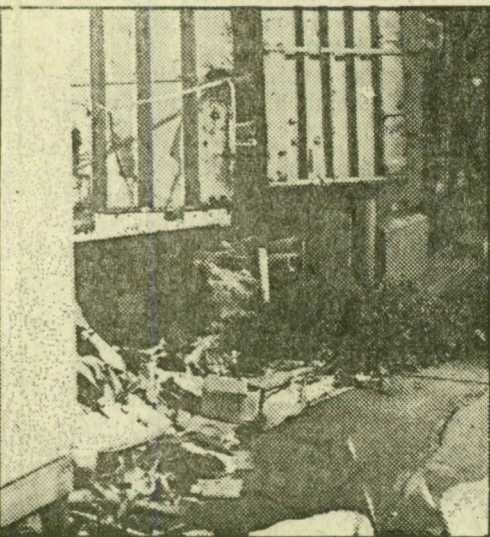
— Nézd már a hülyét! Tudod, ez az a dilis nő! — így a „normális” járókelők. Röviden lesajnálták majd tovább bémészakodtak a hétvégi kirakatnézők. — Még-hogy a járdáról szemetet szedni...

A nő megállt a zebránál, megvárta, míg a lámpa zöldre vált, lehajolt, ismét felemelt egy papírcsacskót, majd átsétált a túloldalra. Az útszéli kukákhoz sietett, s ott igyekezett rendet teremteni. Lehet (sajnos nem tudom mással magyarázni), kényszerképzetei készítettek erre. Meglehet, hogy úgy érezte, az elviselhetlenségig bemooskódott ez a város. Lehet, hogy ő az egyetlen, aki a maga módján megelégedte ezt?

Varga Iván

Somogyi Károlyné felvételei

Mohács ivadékai

Tudomásul kellett vennem: őseim (felmenőim — a továbbiakban ezt a kifejezést használok, mivel ez jobban tetszik...) valaha Mohács mezejéről menekültek a Gemenci erdő — akkor őserdő volt, ma már valutatermelő vadászpáradicsom — oltalmába. Még mielőtt az olvasó előtt morcos hadfiki képe jelenne meg, sietve tisztázom: ezek az emberek az 1526-os csatamező, Mohács környékének lakói voltak, s a várható csatazaj, a nemzeti tragédia rémképe elől vették be magukat gatyamestül, asszonyostul az ősmocsárba. A nemesi hadseregnek akkor, Dózsa után tizenkét évvel nem volt szüksége fegyverforgatókra és -hordozókra, társadalmunk alakulását Werbőczy törvényei határozták meg, s talán ekkor szakadtunk el (a szervezősen továbbfejlődő) Nyugattól.

Mivel létezem, ezek a menekülők voltak a felmenőim. Mindezt Féja Géza, a ma már kevésbé vitatott szerző (1963-at írtunk könyve megjelenésekor) sárközi riportjaiból tudom. S azt is, hogy miként nyert teret a reformáció ezen a vidéken, hogyan erősödtek meg a Duna környékvidékén kitért települések, olyannyira, hogy kirajzással gyarmatosították újra a magyarság egyik nagy, néma vesztőhelyét, a Temesközöt, 1790—1800 között. Temesvár 1552-es, Losonczy István általi földadása ugyanis megpecsételte az ott élők sorsát — aki nem menekült, elpusztult. A mohácsi mezőt Sárközre felváltók a Temesközben már ismert körülményekre lettek — őserdőt kellett irtani, patakokat zabolázni, termőre fordítani a szűz talajt. Nem volt kevés... Mire révbé jutottak, az újabb Mohács, Trianon elől nem volt menekvés. Ezek a felmenőim, mindkét öregapám, mindkét öreganyám még Magyarországon születtek. Számunkra — a jegyzet megengedi ezt az ugrást — a tragédia szerves folytatását a konduktor országjárása jelentette. Mikor 1983-ban „idehaza” járva több ellenzéki noszogatóra felvettem néhány politikusként: a falu (a Temes megyei Végvár) lakói nevében kérem visszatelepülésünket — s ha kell, minden családfő aláírásával szentesítem óhajunkat — az illetékesnek nevezettek az asztal alá bújtak e szörnyű gond elől; utólag tudtam meg, minek illik örülnöm: emberiségi meg gondolásból nem értesítették a román hatóságokat szentségtörő és egységbomlasztó gondolatunkról...

Hány, ehhez hasonló, apró Mohács vár még ránk?

*

Pataki Sándor

(Az évforduló (augusztus 29-e) alkalmából a jelenlegi „mohácsi mezőn” készített fotóink a 9. oldalon.)